

**Magisterské diplomové práce
a disertační práce z klasické
filologie, klasické archeologie,
starověkých dějin, latinské
medievistiky a neogrécistiky
obhájené na českých
a slovenských univerzitách
v roce 2013/2014**

I.

FF UK v Praze – Ústav řeckých a latinských studií
(připravil Jan SOUČEK)

Magisterské diplomové práce

Autor: Magda KOCURKOVÁ

Název: *Statiova popisná lyrika a dobový umělecký styl*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Eva Kuťáková, CSc.

Obor: latina

Počet stran: 60

Autorka na příkladu dvou vybraných básní ze sbírky *Silvae* (1.1 a 4.6) P. Papinia Statia zkoumá styl jeho popisné lyriky. Nejprve uvádí základní data ze života a díla autora a zabývá se stavební aktivitou Flavioců a římské elity v reflexi jiných autorů. Obě Statiovy básně zasazuje jednotlivě nejprve do dobových reálií výtvarného umění, poté shrnuje dosavadní recepci básní v odborné literatuře, definuje žánr, styl a literární zdroje jednotlivých básní a zkoumá jejich strukturu. Uvádí rovněž text a překlad příslušné básně po částech definovaných strukturou a každou část podrobně komentuje a analyzuje. V závěru shrnuje získané poznatky o stylu Statiovy popisné lyriky ve vztahu k subjektům a objektům, které popisuje.

Autor: Robert ROREITNER

Název: *Trójské osudy (τυγχάνω a τεύχω v nejstarším řeckém eposu)*

Vedoucí práce: Mgr. Sylva Fischerová, Ph.D.

Obor: řečtina

Počet stran: 104

Práce si klade za cíl představit ideu osudu ztvárněnou v Homérově *Íliadě*. Ideou je míněno to, co dává jednotu zdánlivě nesoudržným představám (1) osudu jako smrti a jako životního určení; (2) osudu jako daného údělu a jako působící moci; (3) osudu jako toho, co člověk utváří, a jako toho, co ho potkává. Tato trojí významová polarita je zkoumána na dvou úrovních: (a) výstavby eposu (jak jsou osudy v básni ztvárněny) a (b) homérských výrazů pro osud (jak se o něm v básni mluví). Mezi obvykle zkoumanými výrazy se podrobně věnuje jen dvěma nejvýznamnějším, *moira* a *aisa*, zároveň však zohledňuje i dvojici sloves *teuchó* a *tynchanó*, kterým v této souvislosti dosud nebyla věnována pozornost.

Autor: Edita WOLF (roz. CHLUPÁČOVÁ)

Název: *Markus Aurelius a Hovory k sobě*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Karel Thein, Ph.D.

Obor: řečtina

Počet stran: 88

Klasifikace *Hovorů k sobě* jako duchovních cvičení, kterou provedl P. Hadot, je obecně přijímána a působí na další interpretace tohoto textu. Tato práce nabízí nové čtení díla založené na Deleuzově výkladu stoicismu a na jeho filosofii události, vyhýbá se žánrovému určení a namísto toho se zaměřuje na text skrze analýzu proměn lingvistických osob. Deleuzovská interpretace lingvistických osob a jeho pojem události dovolují vysvětlit tento zvláštní rys *Hovorů* a adresují problém osoby a individua ve stoické filosofii. To také umožňuje zohlednit významné motivy objevující se v textu, které dosud zůstávaly stranou pozornosti a které přímo souvisejí s problémem individuace – netragické divadlo a smrt.

Disertační práce

Autor: Julie ČERNÁ

Název: *Valerius Maximus a exemplum*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Eva Kuťáková, CSc.

Obor: klasická filologie

Počet stran: 172

Práce usiluje o komplexní pohled na sbírku exempel Valeria Maxima *Facta et dicta memorabilia* na pozadí analýzy teoretického výkladu o exemplu v římských rétorických spisech. Výklad je veden od rozboru celku přes popis struktury jednotlivých kapitol až po úroveň základní stavební jednotky, exempla. Důraz je přitom kladen na informace týkající se zaměření díla či zařazení konkrétních témat, jež v rámci předmluv a dalších komentářů předkládá sám Valerius. Hlavním cílem práce je přispět k diskusi o charakteru sbírky a nalézt přesvědčivé argumenty umožňující zodpovězení otázky, zda v ní máme spatřovat utilitární příručku určenou řečníkům či učebnici morálky pro vzdělané Římány.

Autor: Marcela SLAVÍKOVÁ

Název: *Aristides Quintilianus a postavení jeho spisu Peri músikés mezi dochovanými hudebně-teoretickými spisy*

Vedoucí práce: Mgr. Sylva Fischerová, Ph.D.

Obor: klasická filologie

Počet stran: 241

Práce se snaží dokázat, že shody mezi řeckými teoretickými spisy o hudbě z různých období antiky nejsou dány zastavením vývoje hudby, ale skutečností, že jejich autoři v římské době měli ve zvyku pracovat výhradně s prameny, a to i několik století starými, aniž by se ohlíželi na reálný stav, v němž se hudba nacházela v jejich době. Práce proto popisuje předpokládané vývojové změny v hudební praxi, a to na základě nemuzikologických spisů a notačních zápisů, a zkoumá spis Aristida Quintiliana *Peri músikés* z 3. stol. n. l. jako takový i v kontextu antického muzikologického bádání. Dále obsahuje překlad a komentář první knihy zkoumaného spisu a srovnává vybrané pasáže s paralelními místy z děl jeho předchůdců.

II.
FF UK v Praze – Ústav pro klasickou archeologii
(připravil Ladislav STANČO)

Magisterské diplomové práce

Autor: Tereza DOBROVODSKÁ

Název: *Chrámová architektura Velkého Řecka a srovnání s chrámy mateřského Řecka v 6. a 5. století př. Kr.*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Iva Ondřejová, CSc.

Obor: klasická archeologie Počet stran: 85, 6 tabulek, 6 map, 233 obrázků

Práce se zabývá srovnáním řeckých chrámů v oblastech Velkého a mateřského Řecka, které pocházejí z období 6. a 5. století př. Kr. Úvodní kapitola se věnuje problematice řecké kolonizace v oblasti Sicílie a jižní Itálie. V dalších kapitolách jsou popsány hlavní chrámy obou oblastí z daného období a vzájemně porovnány. Na závěr jsou všechny rozdíly mezi oběma oblastmi shrnuty.

Autor: Petra EŠTOKOVÁ

Název: *Nálezové kontexty etruských spon*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jiří Musil, Ph.D.

Obor: klasická archeologie Počet stran: 99, 29 obrázků, 1 tabulka

Práce se zabývá villanovskými a etruskými sponami, jejich typologií, chronologií a umístěním v hrobech vejských pohřebišť. Cílem práce je poukázat na výskyt spon v časových horizontech, jejich vývoj a porovnání vejských pohřebišť s dalšími konkrétními lokalitami na území Itálie. Práce se věnuje zhodnocení vývoje vztahů, součástí pohřební výbavy lokálně i mimo samotné území Vejí. Na základě zjištěných údajů je možné poukázat na podobnosti vejských pohřebišť a jejich porovnání se vzdálenějšími lokalitami Itálie.

Autor: Tomáš JANEK

Název: *Rímske stavebné terakoty v oblasti medzi Vindobonou a Brigetiom a susednej nadlimitnej oblasti (1.-4. storočie n. l.)*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jiří Musil, Ph.D.

Obor: klasická archeologie Počet stran: 69, 61 obrázků, 10 map, 9 tabulek

Práca sa zaoberá rímskymi stavebnými terakotami v oblasti medzi Vindobonou a Brigetiom a jej susednej nadlimitnej oblasti. Prvá časť práce sa venuje spôsobu výroby rímskych tehál, nápisom, značkám a kolkom, ktoré sa na nich vyskytujú. Druhá časť práce zhrňuje celkovú nálezovú situáciu rímskych stavebných terakot na limitných a nadlimitných stavbách. Je navrhnutý a otestovaný nový systém porovnávania kolkov za pomoci morfometrie a merania presných rozmerov kartuše kolku, ktorý umožňuje presné určenie razidiel. Posledná časť práce sa venuje systému produkcie a distribúcie stavebného materiálu po vodných trasách.

Autor: Karolina KREJČÍŘIKOVÁ

Název: *Římský šperk a jeho zobrazení na památkách zaalpských provincií*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Iva Ondřejová, CSc.

Obor: klasická archeologie Počet stran: 90, 56 obr. tabulí

Práce porovnává zobrazení římského šperku a spon na památkách, které pocházejí především z Norika, Pannonie, Germánie, v menší míře Galie a dalších oblastí, s archeologickými nálezy. Uveden je přehled typů jednotlivých šperků. Následně se autorka pokouší nalézt paralely k reálným šperkům na vyobrazeních. Typologie šperků nepředstavuje kompletní výčet možných variant, ale zaměřuje se na nejobvyklejší druhy nebo ty, které lze rozpoznat na zobrazeních. Porovnání archeologických nálezů se zobrazením šperků a spon umožňuje získat konkrétnější představu o podobě oděvu v jednotlivých provinciích a také o zvláštních zvyklostech v nošení šperků.

Autor: Hana VONDROVÁ

Název: *Ženský svět v attickém a jihoitalském vázovém malířství*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Iva Ondřejová, CSc.

Obor: klasická archeologie Počet stran: 75, 89 obrázků

Práce se zaměřuje na vyhledávání, dokumentaci a interpretaci zobrazení ženských postav v jihoitalském vázovém malířství, která se týkají svatebních

obřadů a období přechodu mezi dětským věkem a dospělostí. Sledovány jsou také atributy, předměty a božské bytosti, které se spolu s ženami na obrazech vyskytují. Dále jsou v práci popsány mýty, které jsou na jihoitalské keramice zachyceny. V práci je nastíněna problematika spojení mezi svatbou a smrtí v řecké společnosti. Výsledkem práce je zhodnocení zobrazení se svatební tematikou na attických a jihoitalských vázách a katalog zobrazení se svatební tematikou.

Disertační práce

Autor: Martina ČECHOVÁ

Název: *The Importance of the Northern Black Sea for the Byzantine Empire in the 6th-10th centuries. Economic and Military Importance of Cherson.*

Vedoucí práce: PhDr. Vladimír Vavřínek, CSc.

Obor: klasická archeologie

Počet stran: 165, 19 obrázků

Hlavním tématem práce je město Cherson Pontský. První dvě kapitoly jsou věnovány pramenům a dějinám bádání. Hlavní část práce je členěna chronologicky do tří velkých celků: od konce doby římské do období raného středověku, temné období a nové období prosperity. Třetí kapitola je věnována době, kdy pomalu končilo období antiky a vývoj směřoval k době raného středověku. Dále jsou popsány počátky křesťanství v Chersonu a stavební aktivity, jejichž výsledkem byla přeměna města z antického ve středověké. Důraz je kladen i na popsání vztahů se severními sousedy. Čtvrtá kapitola se zabývá obdobím tzv. temného věku, tj. dobou od poloviny 7. do poloviny 9. století.

Autor: Federico GAMBACORTA

Název: *Late Roman Silver Coinage (from Arcadius and Honorius to the end of the 5th century AD)*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Václav Marek, CSc.

Obor: klasická archeologie

Počet stran: 196, 20 obrazových tabulí

Práce reviduje některé zastaralé teze o pozdněantickém mincovnictví, a to především díky svému zaměření na pozdněřímské stříbrné oběživo, které dosud nebylo běžným předmětem badatelského zájmu. Následně jsou předmětem studia ukládání do depotů a ořezávání střížku. Závěrečná kapitola se

věnuje jednak metrologii a ryzosti pozdněřímských stříbrných mincí, jednak podrobné analýze sedmi různých nominálů. Tato diskuse o hlavních aspektech problematiky pozdněřímského mincovnictví ve stříbře je doplněna katalogem známých pozdněřímských stříbrných nominálů.

Autor: Věra KLONTZA

Název: *Studie k historickým interpretacím pozdní doby bronzové v Egeidě*

Vedoucí práce: prof. PhDr. Jan Bouzek, DrSc.

Obor: klasická archeologie

Počet stran: 573, 89 obrázků

Práce se zabývá vybranými problémy interpretace egejské historie pozdní doby bronzové. Témata jednotlivých kapitol se kryjí s hlavními interpretačními problémy diskutovanými v odborné literatuře. Jedná se o problematiku absolutní chronologie rané fáze pozdní doby bronzové v Egeidě a s ní související problém synchronizace východostředomořských regionů a posléze i synchronizace na celoevropské úrovni.

Autor: Ivana KOCICHOVÁ

Název: *Významové roviny antického mýtu. Antická mytologická tematika v českém umění třicátých let 20. století*

Vedoucí práce: prof. PhDr. Lubomír Konečný

Obor: klasická archeologie

Počet stran: 208, 178 obrázků

Práce se zaměřuje na problematiku antických tradic ve výtvarném umění, zejména na 2. čtvrtinu 20. století. Věnuje se vybraným námětům z antické mytologie jako inspiračnímu zdroji pro tvorbu českých výtvarných umělců. Shromážděný soubor téměř 180 děl podává přehled frekventovaných námětů, které inspirovaly české moderní umělce. Řadě z nich se antika a antická mytologie stala určujícím programovou náplní určitého období života a tvorby. Díla jsou popsána v kontextu českého i evropského umění, a jsou tak naznačeny základní linie užití antického mýtu jako tradičního tematického inspiračního zdroje, který zůstává aktuální i ve dvacátém století.

Autor: Helena TŮMOVÁ

Název: *Il commercio del marmo a Ravenna nella Tarda Antichità: i materiali del complesso di San Severo*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Iva Ondřejová, CSc.

Obor: klasická archeologie

Počet stran: 292, 274 obrázků

Předmětem práce je studium obchodních mechanismů pozdněantické Raveny z hlediska množství, typu a provenience importovaných kamenných artefaktů (fragmenty architektonické dekorace, obkladových desek, opus sectile, sarkofágů), a to na základě studia archeologického materiálu pocházejícího z lokality basiliky a kláštera San Severo v přístavu Classe (Ravenna). Ravenna představovala v 5. a 6. stol. n. l. významné administrativní a kulturní centrum, v němž se střetávaly prvky západního i východního umění a v němž se soustředil obchod a výroba.

III.

PedF UK v Praze – Katedra dějin a didaktiky dějepisu
(připravil Robert SKOPEK)

Magisterská diplomová práce

Autor: Jana SEMIÁNOVÁ

Název: Augustus, první císař římský. *Srovnání historického filmu se skutečností a jeho didaktické využití*

Vedoucí práce: Mgr. Robert Skopek

Obor: dějepis

Počet stran: 143 + 38 stran příloh + přiložené DVD s filmovými ukázkami

Práce pojednává o životě a vládě Augusta v komparaci s jediným hraným televizním filmem, který se této historické postavě věnuje. V úvodní části autorka analyzuje dějiny římské říše od roku 133 př. Kr. do roku 44 př. Kr., kdy byl zabit Gaius Iulius Caesar. Další část práce je věnována osobnosti Augusta, který významně ovlivnil římskou říši. Třetí a čtvrtá kapitola se zabývají tím, jak byla antika zobrazena ve filmu, rozboru historického filmu *Augustus, první císař římský* a jeho srovnání s tím, co o Augustovi víme z dostupných pramenů a odborné literatury. Poslední část pojednává o využití tohoto hraného historického filmu ve výuce dějepisu.

IV.
FF MU v Brně – Ústav klasických studií
(připravila Jitka ERLEBACHOVÁ)

Magisterské diplomové práce

Autor: Andrea BEDNÁŘOVÁ

Název: *Typologie ženských postav a reflexe ženy ve vybraných románech Nikose Kazantzakise*

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Markéta Kulhánková, Ph.D.

Obor: novořecký jazyk a literatura

Počet stran: 77

Práce se zaměřuje na ženské postavy ve vybraných románech řeckého spisovatele Nikose Kazantzakise. Po krátkém uvedení do literárního kontextu a autorova stylu následuje kapitola věnovaná Kazantzakisovu osobnímu pohledu na ženy. Jádrem práce je pak typologická analýza významných ženských postav. Závěrečná část je věnována vybraným tématům a motivům rovněž souvisejícím s ženskou problematikou.

Autor: Zuzana IŠPOLDOVÁ

Název: *Mytologické postavy v diele A. Sikelianosa*

Vedoucí práce: Mgr. Nicole Votavová Sumelidisová, Ph.D.

Obor: novořecký jazyk a literatura

Počet stran: 137

Cieľom predkladanej práce je priblížiť úlohu mýtu v diele A. Sikelianosa. Hlavnú časť tejto práce tvorí preklad dvoch Sikelianosových básní, konkrétne *Anebainontas ton Olympo* a *Héraklés*, a ich následná analýza, ktorá kladie dôraz na zobrazenie mytologických postáv. Práca sa tiež zameriava na porovnanie postáv Dia a Hérakla zobrazených v Sikelianosových básňach s rovnomenými postavami zobrazenými v Aischylovej tragédii *Prométheus Desmótés*.

Autor: Dominika SLÁDEČKOVÁ

Název: *Postava Krista v tvorbe Kazantzakisa*

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Markéta Kulhánková, Ph.D.

Obor: novořecký jazyk a literatura

Počet stran: 77

Práce prezentuje charakter Krista v románech *Kristus znova ukřižovaný* (1954), *Posledné pokušenie* (1955) a v tragédii *Nikéforos Fókas* (1956). Cieľom práce je poukázať na rozmanitosť charakterových črt a vývoj Kazantzakisovho Krista i na vplyvy, ktoré sa odrazili v postave Krista (filozofia kresťanská, Nietzscheho, Bergsona, Darwina, Jungova psychológia, Renanove myšlienky atď.). Prvá časť práce zahŕňa vonkajšie a vnútorné znaky Ježiša, v druhej je zachytený Ježiš z hľadiska filozofie, v tretej je ukázaná negatívna stránka Krista – tieň, štvrtú tvorí pohľad Kazantzakisa na judášsku zradu, ukřižovanie a vzkriesenie, ďalšie časti sú venované Kazantzakisovým postojom k postave Krista a ich recepcii.

Autor: Lucie NOVÁKOVÁ

Název: *Odraz Freudových teórií v románové trilógii Aklimatizace v záři Apollóna*

Vedoucí práce: Mgr. Nicole Votavová Sumelidisová, Ph.D.

Obor: novořecký jazyk a literatura

Počet stran: 119

Práce se snaží posoudit, zda a nakolik se Freudovy teorie odrazily v románové trilógii *Aklimatizace v záři Apollóna*, kterou řecký spisovatel M. Karagatsis vytvořil v meziválečném období. Po krátkém úvodu do literárně-historického kontextu doby následují kapitoly, které mají za cíl představit a charakterizovat Karagatsisovo dílo a také ukázat pohled dobové kritiky na autorovu tvorbu. Jádrem práce je pak analýza jednotlivých románů trilogie. Nejprve je analyzována hlavní myšlenka díla, posléze hlavní motivy z pohledu psychoanalýzy. Na závěr jsou charakterizovány hlavní a vedlejší románové postavy a představen obraz ženy v trilógii.

Autor: Pavel ŠEVČÍK

Název: *Sbírky latinských literárních hádanek v raném středověku*

Vedoucí práce: prof. PhDr. Jana Nechutová, CSc.

Obor: latinský jazyk a literatura středověku

Počet stran: 85

Autor ve své práci podává výklad o výskytu sbírek latinsky psaných hádanek v raněstředověké Anglii. Předmětem jeho zájmu jsou především sbírky Aldhelma z Malmesbury, Eusebia, Tatuina a Bonifatia. Nejprve líčí životopisy jednotlivých autorů, posléze se věnuje metrickému rozboru sbírek a jejich formálních znaků. V poslední části práce pak přichází na řadu základní typologie témat, která anglosaští autoři ve svých hádankách zpracovali.

Autor: Markéta VODEHNALOVÁ

Název: *Legenda o sv. Anežce České (ženská typologie v hagiografii vrcholného středověku)*

Vedoucí práce: prof. PhDr. Jana Nechutová, CSc.

Obor: latinský jazyk a literatura

Počet stran: 70

Práce se zabývá ženskou typologií v hagiografickém diskursu. Autorka se zabývá legendou o sv. Anežce České s incipitem *Candor lucis aeternae*, kterou následně srovnává se svatoludmilskými legendami 10. století. Jádrem práce je komparace obrazů světic vytvořených legendami v 10. a 13. století.

Disertační práce

Autor: Nicole VOTAVOVÁ SUMELIDISOVÁ

Název: *Meziválečný surrealismus v řeckém a českém kontextu: Andreas Embirikos a Vítězslav Nezval*

Vedoucí práce: prof. PhDr. Růžena Dostálová, CSc.

Obor: novořecký jazyk a literatura

Počet stran: 150

Cílem práce je komparace literárních textů dvou hlavních představitelů meziválečného surrealismu v řeckém a českém kontextu, A. Embirikose a V. Nezvala. Dvě základní hlediska komparace jsou využití stěžejní surrealistické metody – automatického psaní v díle těchto autorů a dále jejich přístup k vůdčímu motivu surrealismu, kterým je žena a ženské tělo. Práce sleduje rozdílný literární vývoj, který uvedení surrealismu do řecké a české literatury předcházela: poukazuje na absenci kontinuálního vývoje avantgardy

v Řecku; zároveň jsou v ní vymezeny shodné prvky poetismu, domácího avantgardního hnutí, s českým surrealismem. Autorka se zaměřuje na Embirikosovu sbírku *Ypsikaminos* a Nezvalova *Absolutního hrobaře*.

Autor: Kamil HARVÁNEK

Název: *Largum sero Jana z Holešova*

Vedoucí práce: prof. PhDr. Jana Nechutová, CSc.

Obor: latinská medievistika

Počet stran: 178

Práce se zabývá traktátem *Largum sero* benediktinského mnicha Jana z Holešova, v němž popsal sedm nejrozšířenějších lidových zvyků. Vytvořil jej mezi léty 1397 a 1405 na žádost Přibyslava, faráře v Lysé nad Labem. V první části autor shrnuje současné poznatky o životě Jana z Holešova a podává zprávu o jeho díle. Rozebírá obsah traktátu a nabízí odkazy a citace pramenů z období pozdního středověku, jejichž autoři se nějakým způsobem dotkli myšlenek rozvíjených Janem z Holešova. V druhé části autor připravil první úplný překlad traktátu *Largum sero* do českého jazyka. Třetí část přináší chybějící kritickou edici traktátu.

V.

FF UP v Olomouci – Katedra klasické filologie (připravila Ivana KOUCKÁ)

Magisterské diplomové práce

Autor: Zuzana BERNÁTOVÁ

Název práce: *Typologický opis latinčiny a španielčiny s prihliadnutím k diachrónnemu aspektu*

Vedoucí práce: PhDr. Barbara Pokorná, Ph.D.

Obor: latinská filologie

Počet stran: 66

První dvě kapitoly práce jsou věnovány genezi latiny a španělštiny. Třetí část podává teoretický výklad metody, jíž autorka interpretuje výsledky svého lingvistického pozorování, tj. Skaličkovy, resp. pražské typologické teorie. Těžiště práce pak spočívá v komparativním popisu vývoje jednotlivých vybraných slovních druhů, vždy nejdříve v klasické, pak ve vulgární latině a nakonec ve španělštině s následným typologickým vyhodnocením doloženými konkrétními příklady.

Autor: Roman KUČA

Název práce: *Alcuin: Disputatio de rhetorica et de virtutibus sapientissimi regis Karli et Albini magistri*

Vedoucí práce: doc. PhDr. Lubor Kysučan, Ph.D.

Obor: latinská filologie

Počet stran: 63

Cílem práce bylo poprvé do češtiny přeložit učebnici rétoriky vůdčího intelektuála karolinské renesance Alcuina, která měla velký vliv ve středověku. Překlad je doplněn poznámkovým aparátem a úvodní studií, jež zasazuje dílo do širšího literárněhistorického kontextu. Autor se v ní nejprve zabývá jazykovou situací za tzv. karolinské renesance, osobou Alcuina z Yorku a jeho dílem a nakonec přibližuje i samotný spis *Disputatio de rhetorica et de virtutibus sapientissimi regis Karli et Albini magistri*.

Autor: Zuzana ŠVONCOVÁ

Název práce: *Kult svaté Brigity Švédské v tradici latinské literatury*

Obor: latinská filologie

Vedoucí práce: doc. PhDr. Lubor Kysučan, Ph.D.

Počet stran: 150

Práce se koncentruje na základní životopisná fakta význačné světice, její odkaz a kult. V první části autorka vzájemně porovnává a doplňuje údaje získané studiem několika Brigitiných životopisců a podává její podrobně zpracovaný biografický medailon. Jádrem práce je druhá kapitola věnovaná tradici Brigitina kultu. Její součástí je překlad 15 Brigitiných modliteb dochovaných v latině a také podkapitoly pojednávající o šíření Brigitina kultu a o úsilí dosáhnout její kanonizace. Třetí část se zaměřuje na zachycení Brigitina kultu v evropském výtvarném umění a na ikonografii světice.

Autor: Monika TATRNOVÁ

Název práce: *Plinius Starší: Historia Naturalis, Kapitola XXI.*

Obor: latinská filologie

Vedoucí práce: doc. PhDr. Lubor Kysučan, Ph.D.

Počet stran: 87

V první části práce se autorka nejprve zabývá Pliniem Starším, jeho životem a dílem. Dále podává přehled a obsah jednotlivých kapitol *Historia Naturalis*, rozebírá zdroje, z nichž Plinius čerpal, a věnuje se i využití díla ve středověku a raném novověku. Do třetí kapitoly je zařazen slovenský překlad 53. až 109. kapitoly XXI. knihy Pliniova spisu, jež pojednávají o léčivých

účincích okrasných rostlin. Čtvrtá část obsahuje podrobný věcný, jazykový a lexikální komentář k překladu. V poslední kapitole se nachází pojednání o fytoterapii a o Pliniem traktovaných léčivých rostlinách rovněž z hlediska současného člověka.

Autor: Markéta TESAŘOVÁ

Název práce: *Komentovaný překlad Lactantiova spisu De mortibus persecutorum*

Obor: latinská filologie

Vedoucí práce: PhDr. Jiří Šubrt, Ph.D.

Počet stran: 78

Práce předkládá novou českou verzi překladu Lactantiova spisu *De mortibus persecutorum*. K překladu je připojen stručný výkladový komentář, který upozorňuje nejen na základní věcné souvislosti, ale i na problematická místa. Vedle překladové části má práce v úvodu i obsáhlou teoretickou část. Ta se zabývá historickým kontextem vzniku díla, především pronásledováním křesťanů, křesťanskou apologetickou literaturou a žánrovými aspekty spisu, osobou jeho autora i charakterem překládaného díla.

VI.

FF UP v Olomouci – Katedra historie (připravila Ivana KOUČKÁ)

Magisterské diplomové práce

Autor: Helena ČUKOVÁ

Název práce: *Cesty Čechů za antickými památkami Říma v letech 1918-1945*

Vedoucí práce: PhDr. Ivana Koučká

Obor: historie

Počet stran: 95

Cílem práce bylo podat ucelený pohled na cesty Čechů do Itálie v době první republiky a reflektovat zároveň jejich vztah k antice. Práce je podle jednotlivých tematických celků rozdělena do pěti základních kapitol, které se zabývají studijními cestami vysokoškolských i středoškolských profesorů, literátů, architektů, malířů a sochařů a také duchovních. Ke zpracování prvních dvou kapitol byly využity i archivní prameny dochované v Archivu Akademie věd České republiky, Archivu Univerzity Karlovy a v Národním archivu.

Autor: Tereza ANTOŠOVSKÁ

Název práce: *Děti a dětství v literatuře doby římské. Od 3. st. př. n. l. po 2. st. n. l.*

Vedoucí práce: PhDr. Ivana Koucká

Obor: historie

Počet stran: 161

Autorka se zaměřuje na obraz dětí a dětství v římské literatuře od 3. století př. n. l. po 2. století n. l. Práce si klade za cíl analyzovat, jak jsou děti a dětství vnímány a prezentovány v základních žánrech římské literatury (poezie, satira, drama, korespondence, filozofická díla, historická literatura, nauková literatura a řečnictví a raněkřesťanská literatura). V závěru práce je podán i obecnější pohled na reflexi a prezentování problematiky dětství v římské literatuře zvoleného časového období.

VII.

FF UK v Bratislave – Katedra klasickej a semitskej filológie

(pripravila Ludmila BUZÁSSYOVÁ)

Magisterské diplomové práce

Autor: Mária AGÓČOVÁ

Názov: *Od objektu k subjektu – žena a jej láska v rímskej poézii a dráme archaického a klasického obdobia*

Vedúci práce: Mgr. Ludmila Buzássyová, Ph.D.

Odbor: klasické jazyky

Počet strán: 57

Práca skúma povahu elegického subjektivismu a jeho východiskové momenty. Vychádza z tézy o posune postavy ženskej hrdinky z pozície objektu do (aspoň parciálnej) pozície subjektu. Vo vybraných dielach archaického a klasického obdobia rímskej literatúry si všíma, kto je nositeľom a aktívnym princípom ľúbostného vzťahu a ako sa správa objekt, ku ktorému vzťah smeruje. Sleduje, ako sa tento vzťah realizuje v prepojení na autorský subjekt: či je ním autor – muž, muž štylizovaný ako ženský lyrický subjekt, alebo žena a ženský lyrický subjekt.

Autor: Katarína DRAXLEROVÁ

Názov: *Homérska otázka dnes*

Vedúci práce: prof. PhDr. Daniel Škoviera, Ph.D.

Odbor: klasické jazyky

Počet strán: 84

Práca je pokusom o zhodnotenie stavu, v akom sa dnes nachádza homérska otázka. Približuje pohľad na parciálne otázky späté s hlavnou témou: meno a život básnika Homéra, jeho vlasť, epické skladby Ilias a Odysseia, proces ich tradovania, ich autorstvo, doba vzniku, spoločné a odlišné znaky. Práca sa snaží zhodnotiť pokrok v bádani v homérskej problematike v ostatných desaťročiach.

Autor: Miriam ĎURNEKOVÁ

Názov: *Úloha medicínskych obrazov vo vybraných dielach Aurelia Augustína*

Vedúci práce: Mgr. Marcela Andoková, Ph.D.

Odbor: klasické jazyky

Počet strán: 68

Práca sa venuje dielu Aurelia Augustína, jedného z najvýznamnejších cirkevných otcov latinského Západu, a v rámci kresťanskej rétoriky sa sústreďuje na funkciu medicínskych obrazov v kontexte jeho kazateľskej tvorby. I keď nejde o čisto filologickú prácu, jednako ponúka zaujímavý vhľad do medicínskej problematiky v neskorej antike, ako ju vo svojich kázňach reflektuje sv. Augustín. Táto tematika je v práci skúmaná vo viacerých rovinách, tak na úrovni jazyka, ako aj z pohľadu obraznej reči ako súčasťi štylistického *ornatus*, neodmysliteľne patriaceho k úspešnému rečníckemu prejavu.

Autor: Michaela ŠAŠINKOVÁ

Názov: *Obrazy antropomorfných monštier v antických gréckych literárnych prameňoch*

Vedúci práce: Mgr. Barbora Machajdíkova, Ph.D.

Odbor: klasické jazyky

Počet strán: 63 + príloha 40

Cieľom práce bolo podať obraz antropomorfných monštier na základe literárnej analýzy vybraných ukážok z diel antických gréckych autorov. Autorka porovnávala použitie rôznych literárnych prostriedkov vo viacerých žánroch pri zobrazovaní jednotlivých oblúd poukazujúc na vybrané aspekty mytologických príbehov u jednotlivých autorov a ich funkciu. Zároveň sa pri rozbo-

re každého monštra nachádza aj porovnanie s jeho ekvivalentom v rímskej literatúre a vyzdvihnutie rozdielov.

Disertační práce

Autor: Tomáš HAMAR

Názov: *Lekárska terminológia v diele Caelia Aureliana*

Vedúci práce: doc. PhDr. František Šimon, CSc.

Odbor: 2.1.31 klasické jazyky

Počet strán: 165

Práca sa orientuje predovšetkým na identifikáciu, analýzu a hodnotenie latinsko-gréckej lekárskej terminológie v diele Caelia Aureliana *De morbis acutis et chronicis libri octo* (5. stor. po Kr.), ktoré je prekladom nezachovaného lekárskeho spisu *Peri oxéon kai chronión pathón* gréckeho lekára Sórana (2. stor. po Kr.). Zasadzuje autora do kontextu latinskej lekárskej spisby v antike a ako porovnávací základ vyzdvihuje zachované texty Aulá Cornélia Celsa, ktorých rozboru je venovaná samostatná kapitola. Ťažisko práce je na lingvistickej deskripcii jednotlivých termínov označujúcich akútne ochorenia, ich sémantickej a lexikologickej analýze.